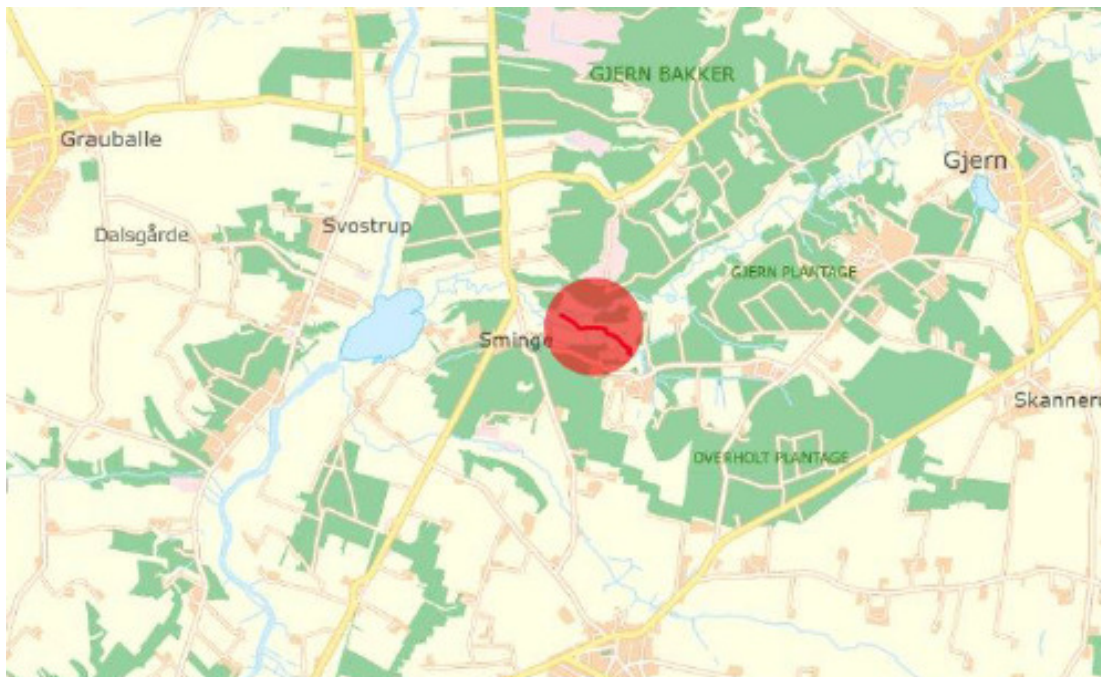

29. juni 2020

Afgørelse om ikke-VVM-pligt for vandløbsrestaurering i Sminge Møllebæk

Silkeborg Kommune, Plansektionen har fra Silkeborg Kommune, Natur og Miljø modtaget vvm-ansøgning om etablering af en faunapassage i Sminge Møllebæk på ejendommene matr.nr. 4p, 4u og 4y Sminge by, Voel.

Projektområdet vist med rød markering

Afgørelse

Silkeborg Kommune, Plansektionen har på baggrund af en VVM-screening vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er VVM-pligtigt.

Afgørelsen er truffet efter § 21 og bilag 2, pkt. Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb i Lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM).

Afgørelsen om, at projektet ikke er VVM-pligtigt, begrundes med, at projektet efter en vurdering af kriterierne i lovens bilag 6 ikke antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, herunder medføre forurening, støjgener eller påvirke landskabelige, kulturhistoriske og naturmæssige værdier i væsentligt omfang.

Screeningsafgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om at projektet ikke skal gennemgå en VVM-proces. Projektet kan efterfølgende kræve andre tilladelser og dispensationer fra anden lovgivning for at det kan gennemføres.

Beskrivelse af projektet

Silkeborg Kommune ønsker at udføre vandløbsrestaurering i den nederste del af Sminge Møllebæk mellem det tidligere dambrugsområde og udløbet i Gjern Å. Restaureringen omfatter fjernelse af spærringer, genslyngning og udlægning af grus og sten. Disse indsatser er omfattet af indsatsprogrammet i den statslige vandområdeplan. Projektet er finansieret af staten med midler fra både EU og staten.

Vandløbets målsætning og formål med restaureringen

Sminge Møllebæk er tildelt miljømålet "god økologisk tilstand", men den nuværende tilstand er vurderet til "dårlig økologisk tilstand", fordi bækkens fiskebestand er vurderet som "dårlig". Målt på smådyr lever tilstanden op til målet om god tilstand, mens der ikke er data for tilstanden målt på vandplanter eller indholdet af miljøfarlige forurenende stoffer.

Formålet med projektet er at skabe fri passage for vandløbsdyr i bækken og at forbedre de fysiske forhold, så den økologiske tilstand kan forbedres. Der er desuden særlig fokus på den sjældne smerling, som findes i Gjern Å-systemet.

Der findes i dag to deciderede faunaspærringer i bækken i form af lavvandede søer, hvor bækkens vand løber diffust med meget lav vandstand gennem sandaflejringer. Derudover er det nuværende trace på bækkens nederste forløb meget tilgroede af bl.a. siv og uden egentligt fald på vandspejlet. Passagemulighederne for fisk og smådyr er derfor begrænsede i denne del af bækken, som løber nedstrøms strækninger med fint fald og flotte fysiske forhold.

Planlagt restaurering

Nedenfor det tidligere dambrugsområde, hvor Århus Amt tidligere har gennemført naturgenopretning, udgraves et nyt forløb af bækken hele vejen til et nyt udløb i Gjern Å, som placeres ca. 235 m opstrøms det nuværende udløb. Samtidig bevares det eksisterende trace af bækken, idet det tjener afvandingsmæssige formål, som ønskes opretholdt.

På de øverste ca. 250 meter af den nye vandløbsstrækning bliver faldet 3,5-5 ‰, og Sminge Møllebæk får en naturlig slyngningsgrad og ligger forholdsvis højt i terrænet. Bundbredden bliver i gennemsnit 75 cm, men med løbende variation, og brinkanlæggene bliver omkring 1:3 med undtagelse af sving, hvor indersiden gøres fladere og ydersiden stejlere. Der udlægges gydegrus og skjulesten på dette stykke af bækken. Skjulesten udlægges i grupper á mindst tre sten af hensyn til smerlingen.

På de følgende ca. 500 m frem til Gjern Å får bækken et beskedent fald på ca. 0,4 ‰, og bundbredden bliver i gennemsnit 1,0 m. Brinkanlæggene bliver i gennemsnit 1:2, og forløbet bliver kun ganske let slyngnet. På denne strækning udlægges ikke grus, men udelukkende spredte skjulesten.

Opgravet jord fra det nye vandløb køres ud af nærområdet og placeres på landbrugsjord. Der etableres to traditionelle røroverkørsler i forbindelse med den nye vandløbsstrækning – en øverst og en tæt på udløbet i Gjern Å.

Umiddelbart opstrøms det nye forløb af bækken udlægges ca. fem gydebanker i det eksisterende forløb af bækken, og der udlægges skjulesten i forbindelse med gydebankerne.

Afstrømningsmæssige og afvandingsmæssige konsekvenser

Ved de fem gydebanker i det eksisterende vandløbstrace vil der på bankerne og umiddelbart opstrøms disse ske en mindre vandstandshævning (få cm) som følge af udlægning af grus. Omgivelserne til disse gydebanker er dog naturarealer uden afvandingsinteresser.

De øverste ca. 250 meter af det nye forløb udgraves i en heget mark med permanent græs. Langs denne nye vandløbsstrækning vil omgivelserne blive mere våde, end tilfældet er i dag – se forundersøgelsens afvandingskort, der illustrerer forholdene før og efter projektets gennemførelse. Faldet på denne strækning er dog større end faldet i det eksisterende vandløb langs marken, så vandføringsevnen bliver bedre i det nye vandløb.

På de nederste ca. 500 m af det nye forløb er det omgivende terræn meget fladt, og afvandingsforholdene er i dag styret af vandstanden i Gjern Å. Vandspejlet på hele den nederste del af Sminge Møllebæk er således normalt uden fald, fordi det står i helt samme kote som vandspejlet i Gjern Å. Sådan vil det også være efter projektets gennemførelse

for den nye vandløbsstrækning. Af samme årsag forventes ingen afvandingsmæssige ændringer på denne strækning som følge af projektet.

Sminge Møllebæk nedstrøms naturstien. Grøn viser det nuværende forløb og rød viser det planlagte nye forløb

Natur- og Miljømæssige effekter af projektet

Med projektets gennemførelse skabes der fri passage for fisk og smådyr i Sminge Møllebæk mellem Gjern Å og op til Sminge Møllevej, ligesom der skabes nye levesteder med gode fysiske forhold for ørred, smerling og en række rentvandskrævende smådyr.

I det flade terræn nederst mod Gjern Å, hvor vandet fra Gjern Å stuver op i Sminge Møllebæk, er det nye vandløb placeret i en heget mark med permanent græs, hvor der ofte går heste og hvor der bliver brakpudset årligt. Dette medfører, at tilgroning af det nye forløb frem til Gjern Å kan undgås, hvorved vandløbsdyrenes passagemuligheder permanent holdes bedre end i det nuværende trace på strækningen.

Det forventes, at projektet kan sikre god økologisk tilstand i Sminge Møllebæk nord for Sminge Møllevej.

Klage

Afgørelsen vil blive offentliggjort på Silkeborg Kommunes hjemmeside den 30. juni 2020. En eventuel klage skal være indgivet til Miljø- og Fødevarerklagenævnet senest fire uger efter den er givet – det vil sige den 28. juli 2020. Klagevejledning er medtaget nedenfor.

Venlig hilsen

Ejler Toft Jensen

Planlægger

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Naturstyrelsen Søhøjlandet (shl@nst.dk)
- Miljøstyrelsen (mst@mst.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg (dnsilkeborg-sager@dn.dk)
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen (dbf.oestjylland@gmail.com)
- Friluftsrådet (soehoejlandet@friluftsraadet.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening (natur@dof.dk)
- Dansk Ornitologisk Forenings Lokalkomité (silkeborg@dof.dk)
- Sportsfiskerforbundet (post@sportsfiskerforbundet.dk
lbt@sportsfiskerforbundet.dk,

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet over retlige spørgsmål, jf. lovens § 49. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til her <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/planklagenaevnet>

Du logger på Klageportalen, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. E klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at denne afgørelse er meddelt jf. lovens § 51. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. (for privatpersoner) eller 1800 kr. (for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder). Der kan benyttes betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen. Vejledning om gebyrordningen kan findes på klagenævnets hjemmeside (www.nmkn.dk).

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet

afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder efter modtagelsen af dette brev dog senest 6 måneder fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er blevet offentligt bekendtgjort på Silkeborg Kommunes hjemmeside.